

talentu! Gościnnie występ ktoś uzyska, nuże obiadek składkowy na przyjęcie i choćby mała kolacyjka na pożegnanie. A mówki, a toasty, a nowa era dla sztuki krajowej, która dopiero teraz i t. d., gdy dotąd etc. l...

Zabawki takie mogą być bardzo przyjemne dla uczestników, a nawet pożyteczne, o ile ich w krasomówczej wyrabiają sztuce, ale według przynajmniej mojego skromnego zdania, nie powinnyby wykraczać po za drzwi restauracyjnego saloniku, a szczególnie przedostawać się do szpałt nawet brukowej kroniki. Epilog dla nich najwłaściwszy w uregulowaniu noty restauratora!..

Inaczej trochę wygląda zasługa i praca pani Niewiarowskiej i inny też dowód uznania od prasy jej się należy. Przez trzydzieści pięć lat służyła wiernie sztuce i scenie krajowej, dla których przyniosła talent pierwszorzędny i wielką sumiennosc w pracy i wypełnianiu obowiązków, to też prawdziwą przyjemnością jest pisać o takiej artystce, która choć wysoko przez ogół publiczności ceniona, zdaje mi się, nie uzyskała jeszcze właściwej miary.

Debiut pani Niewiarowskiej na scenie, jeszcze jako Walerji Łapińskiej, w następującej osnowie został zarejestrowany, przypuszczam, przez Dmuszewskiego, w nr. 298-ym *Kurjera warszawskiego* z dnia 12-go listopada r. 1853-go:

„Wczoraj w teatrze Rozmaitości, w melodramie „Niemowa”, wystąpiła pierwszy raz panna Łapińska, uczennica tutejszej szkoły dramatycznej. Z przyjemnością przychodzi nam donieść czytelnikom naszym, że występ tej młodej debiutantki powiódł się w zupełności. Panna Łapińska, hojnie jest uposażoną od natury, powierzchownosc jej ujmująca, organ dźwięczny, wyraz twarzy dramatyczny, poruszenia naturalne i pełne wdzięku. A gdy tak pięknym przymiotom ciała przewodniczą znakomite zdolności, najdokładniejsze zrozumienie, zapal i czucie, w którym widocznie przebiega się zamilowanie sztuki, śmiało rokować możemy, że połączenie tylu dramatycznych warunków jest przepowiednią niepospolitej przyszłości dla poczynającej zawód artystki. Gra panny Łapińskiej, lubo rola wiele przedstawia trudności, nacechowana była tem młodocianem uczuciem, które jest tak niezbędnem do rozwinięcia najświetniejszych talentów sceniczych; dlatego też wszystkie sceny, gdzie serce mówiło, oddawała z prawdziwym talentem, a publiczność grzmiącymi oklaskami wynagradzała ją. Po ukończeniu przywołani zostali: panna Gwoździeka 7-kroć, pani Komorowska 3-kroć, panna Strzelińska 3-kroć, panna Łapińska 7-kroć, oraz pp. Komorowski 7-kroć, Karasiński 2-kroć i Chomanowski.”

Niestety, moja erudycja teatralna ponosi tu szwank stanowczy; nie mam pojęcia, czem był ten melodramat p. t. „Niemowa”, oraz za jaką to rolę pannę Łapińską siedemkroć przywołano. Ze wzmianki jednak *Kurjera* widzę, że młoda debiutantka ukończyła studia w szkole dramatycznej i że Dmuszewski wróży jej niepospolitą przyszłość na scenie. Do jakich ról jednak? Czy pani Niewiarowska od razu znalazła właściwą dla swojego talentu drogę, czy nie próbowała z początku bohaterki dramatycznych lub salonowych kochanek — nie wiem.

Moje wspomnienia, a i do tego już mi się przyznać ciężko, sięgają zaledwie lat dwudziestu kilku wstecz. Widzę w nich panią Niewiarowską, jak powiada mój szanowny protoplasta w *Kurjerze*, zawsze „hojnie uposażoną od natury, z powierzchownoscia ujmująca, poruszeniami naturalnymi i pełnymi wdzięku”, grająca najniewdzięczniejsze role intrygantek i czarnych charakterów, kokietek (zawsze w wyższej komedji), wreszcie matek szlachetnych lub charakterystycznych i wielkich dam. Cały ten, powtarzam, najniewdzięczniejszy, ale olbrzymi w zakresie i niezmiernie ważny dla sztuki repertuar dźwięgała pani Niewiarowska z niesłabnącą nigdy siłą talentu i pracy od czasu, jak pamięć moja sięga.

Jasną jest rzeczą, że takie role nie wywołują donośnego oklasku i nie wytwarzają między artystką a publicznością sympatycznego prądu porywających wrażeń, jeżeli nie wkraczają w sferę tragiczną lub co najmniej dramatycznej grozy; uznanie tutaj zdobywa się powolnie, pracowicie, ale może i trwałe, bo przychodzi ono dopiero w skutek rozważnego zastanowienia widza. Uciśniona niewinność zawsze pozyska współczucie, choćby nosowemi tonami wzywała pomocy prawomyślnego rycerza, ale jakże ciężko wywołać wrażenie aktorce grającej rolę intrygantki, jeżeli ją w granicach artystycznej miary utrzymać pragnie.

A jednak pani Niewiarowska umiała zyskiwać oklaski nawet w takich komedjach, jak „Płacz i śmiech”, w najwstętniejszej roli przy Palinckiej i Królikowskim, tam gdzie rola ani jednego wybitniejszego nie przedstawiała momentu. W tej roli właśnie po raz pierwszy ją widziałem. Powodzenie swoje zawdzięczała zawsze pani Niewiarowska owej wybornej mierze artystycznej, która dodziśdnia najwybitniejszą cechę talentu jej stanowi. Nigdy w grze znakomitej artystki nie dopatryłem cienia szarzy, nigdy przecenienia danej postaci, dla wywołania efektu; zawsze umiarkowanie w użyciu barw jaskrawych, zawsze pewna rezerwa na korzyść szlachetniejszych pierwiastków, które bądźco bądź, gdzieś się odnaleźć muszą, bodaj w najdrobniejszych

atomach, ale zawsze tkwią choćby w najbardziej upośledzonej moralnie jednostce. Ten specyficzny idealizm w odtwarzaniu charakterów ujemnych znajduje wyjątkowe oparcie we wrodzonej pani Niewiarowskiej dystynkcji, a ta wykwinność ułożenia jest właśnie drugą wybitną cechą jej talentu.

Salon jest najwłaściwszem polem dla pani Niewiarowskiej do ról wielkich dam, nazwałbym ją artystką rasową, a pod tym względem mało która scena w Europie poszczycić się może. Różnie wyglądały księżne i hrabiny w życiu, ale na scenie pani Niewiarowska równie prawdziwy ich typ przedstawia, jak Żółkowski wielkiego pana.

Niech kto porówna naszego margrabiego i baronową w „Helenie de la Seiglière” z dzisiejszą komedją francuską. Tam mają wzory i tradycje, a u nas.. tylko Żółkowskiego i Niewiarowską!

Proszę mi wierzyć, że Thiron i pani Lloyd mogliby się śmiało do naszej arystokratycznej pary gościć na służbę intendenta i gospodyni. Takich ról ma pani Niewiarowska wiele, a do nich na pierwszym planie margrabinę w „Cudzoziemce” Dumasa syna, matkę w „Księżnej Jerzowej” i hrabinę w słichnej komedji p. t. „Burza w szklance wody”, tak ładnie granej przez nią, Popielkę i Tatarkiewicza przed niedawnymi laty jeszcze. Z tego zakresu również, choć już z odcieniem charakterystycznym, będzie kasztelanowa w „Dwóch bliźniach” Fredry, hrabina w „Febria Aurea” Sarneckiego i zawsze typowa baronowa w „Szlachectwie duszy”.

Liryzm nie jest obcym artystce; bo uczucia jej nie brak, chociaż głos nieco twardy z natury, nie daje jej wielkiego bogactwa modulacji tonów. Jednakże matka w „Robotnikach”, a szczególnie matka w „Pojęciach pani d'Anbray” pozostaną zawsze pięknymi kreacjami pani Niewiarowskiej. Ostatnio w „Lenie” Jasińczyka stworzyła pełną ciepła postać goźciwej i dobroduszej ciotki, niezmiernie trafnie i oryginalnie pomysła.

A charakterystyczne komieczne role. Tu szereg najbogatszy, a i największe zasługi artystki, względem autorów dramatycznych oryginalnych, z których każdy obowiązek wdzięczności względem niej zaciągnął. Potrzebowałbym wymienić wszystkich, czynając od Fredry ojca, Korzeniowskiego i Kraszewskiego, a kończąc na najmłodszych, aby zaznaczyć wszystkie odmiany typów komiecznych, stworzonych w ich komedjach przez p. Niewiarowską, typów, powtarzam, bo postaci, utrzymanych w granicach wykwintej satyry, na realnym gruncie prawdy osnutych.

Nieco hazardowna przepowiednia przyszłości recenzenta *Kurjera* z przed lat trzydziestu pięciu, choć w odmiennym, jak przypuszczam, według niego zakresie, sprawdziła się w zupełności. Teatr nasz w pani Niewiarowskiej posiada niepospolitą, znakomitą artystkę do ról wielkich dam, matek szlachetnych i charakterystycznych, jedną z tych, które za służoną sławę dla naszej trupy dramatycznej wśród swoich i obcych zdobyły. Nie mamy już tych talentów tak wiele, więc je znać i cenić należy.

Pani Niewiarowska, przy względnie bardzo mizernej wynagrodzeniu, trzydzieści pięć lat pracuje sumiennie na scenie. Urlopy bierze rzadko, choruje jeszcze rzadziej, a nie kaprysi nigdy; nie miewała zatargów z dyrekcją i reżyserją, a benefis, zdaje się, otrzymała po raz pierwszy za wysługę lat. Nie pamiętam też dla tej prawdziwej artystki ani jednej owacji, kwiatów ani prezentów.

Nie żałujecie jej wienca i oklasków w dzień benefisu; zaskużyła na nie. Pożółkna i zeschna liście scenicznych laurów, ale, choć zwiędłe, artystka zachowa dla siebie i swoich, jako pamiątkę pięknego dnia nagrody za uczciwą pracę dla sztuki i sceny polskiej.

Kazimierz Zaleski.

O niewidomych... niewidomy.

Jedyna w swoim rodzaju książka pojawiła się w ostatnich czasach w Paryżu: książka „niewidomego o niewidomych”.

Jedyna w swoim rodzaju książka, w której niewidomy, podслушując siebie samego, przed całym światem spowiada się z wrażeń swoich i uczuć i odświeża czytelnikowi całe „ja” duszy własnej.

Biedne to „ja” zdawałoby się każdemu. Inaczej jednak przedstawia się ono autorowi oryginalnego dzieła. Twierdzi on śmiało, iż owe 200,000 ludzi niewidomych w Europie i dwa miliony takichże na ziemi, bynajmniej na polowanie nie zasługują.

Czyż mamy opłakiwać kogoś dlatego, że jednego zabrakło mu zmysłu?

Czyż bez zmysłu tego życie nie uśmiecha mu się na równi z innymi, byle — bo jest i byle — byle władze umysłowe starano się w nim rozwinąć, jak to czynią z posiadaczami zmysłów wszystkich.

„Les Aveugles par un aveugle”, par Maurice de la Sizeranne — oto jest tytuł książki i nazwisko autora.

Maurycy de la Sizeranne pochodzi z rodziny dostatej, jest synem malarza, w otoczeniu barw i kolorów wychowanym, w otoczeniu owych blasków, które radością są dla

W 9-ym roku życia chłopiec zaniewidział. Oddano go zatem do paryskiego instytutu dla niewidomych, gdzie bardzo starannie odebrał wychowanie.

Zamożny, wolny od troski o chleb powszedni, oddał się następnie cały zadaniom humanitarnej natury. Oczywiście niewidomych szczególną otoczył opieką. W Paryżu jest on głównym kierownikiem literatury dla tych nieszczęśliwych, posiadają oni tam bowiem i biblioteki własne i dzienniki.

Odbijane osobnym rodzajem druku, wychodzą tu co 10 dni przeglądy, a co miesiąc t. zw. biuletyny, z których ślepi bez niczyjej pomocy dowiadują się o wszystkim, co na uwagę zasługuje. W czytelnicy, przeznaczony dla nich, obraca się Maurycy de la Sizeranne niby widomy między ludźmi o zgasłych źrenicach, którzy sami, niby ostrowidze, czytują „niewidome druki”.

Życie towarzyskie nie jest mu również obcem, bywa u znajomych, zachowując wszelkie formy. Przewodnikiem posługuje się jedynie w podróży.

Między innymi opowiada o sobie następujący wypadek. Pewnego razu w towarzystwie opiekuna będąc w drodze, zajął miejsce w wagonie, w którym już ktoś siedział. Właśnie racznie tłumoczek podróżny wniósł za sobą, otworzył go, wyjął z niego listy jakieś i dzienniki, a następnie za pomocą wywiczonych w tem palców oddzielił, co sam mógł czytać, a co miano mu podać do wiadomości.

W ogóle zachowywał się niby człowiek, najbystrzejszym opatrzony wzrokiem, co wszystko w podziw wdrawiło naprzeciw siedzącego przejeźdnego.

— Czy on już tak od urodzenia? — zapytał przewodnika.

Ten ostatni odpowiedział znakiem przeczenia. Niewidomy tymczasem wy dobył tabliczkę i zaczął coś na niej zapisywać.

Zadziwiło to tembardziej podróżnego, zapytał więc znowu:

— A to co? czy on pisze? — a na potwierdzającą odpowiedź dodał: — Zawsze to biedaczysko, co on tam zbuduje. Tu jednak Maurycy de Sizeranne stracił cierpliwość.

— A gdybym „ja” był ślepy i od urodzenia — zawołał z naciskiem na „ja”, zirytowany użyciem przez podróżnego zaimka w trzeciej osobie — to i w tym wypadku mógłbym wszystko robić, na co mnie stać dzisiaj.

Niewidomy wystąpił tu z protestem przeciw traktowaniu go na równi z dzieckiem, jak gdyby brak jednego ze zmysłów niweczył w nim pełnego człowieka, i spytał go na stanowisko matki lub ewangelicznego pudła.

Wypadek powyższy dał Maurycemu pocho do napisania książki, w której stara się ślepych niejako rehabilitować, dowodząc w niej, że i niewidomi używają życia, że i oni przez odpowiednie wychowanie i kształcenie stać się mogą użytecznymi członkami społeczeństwa i wypłacić mu się z długu na równi z najlepiej widzącymi.

Prawo niespożyteczności sił jest prawem natury, tak wogóle, jak i w poszczególnych wypadkach, tak w stosunku do rodzaju, jak i do osobnika.

I gdyby to na paradoks nie wyglądało, to rzeczy można, że kto wzrok stracił, nie stracił nic, ponieważ siła, jaka się za pomocą oka wywalała, rozdziela się pomiędzy inne zmysły, wzmacnia słuch, powonienie, dotyk, podnosi energię wszelkich innych wrażeń zmysłowych. Znana to prawda, która nam się jednak ciągle cudowna wydaje.

Saunderson, słynny ślepiec angielski, co tak sprytnie o świetle i barwach rozprawił, zdolny był fałszywe monety rozróżniać od prawdziwych i najbieglejszych numizmatyków na pomyłkach chwytak.

Diderot wspomina o niewidomym, który z pomocą dotyku odróżniał barwy pewnych przedmiotów, lub o pewnej dziewczynie ślepej, co każdą ręczną robotę kobiecą jaknajbieglej wykonywała: nawlekała igły, haftowała, robiła pończochy, szyła, grywała wprawnie w karty i t. p. Dźwięk głosu czyjegoś odświeżał jej rzeczy, które tylko dla oka innych dostępne były. Sądziła mianowicie z niego o wieku, charakterze i wyglądzie osób. Mówiła o jasnych lub ciemnych, o złych lub dobrych, o onolitych lub występnych głosach.

— Ktożby się był tego po takim łagodnym głosie spodziewał? — rzekła raz, gdy jej doniesiono o przestępstwie jednego ze znajomych.

Z kierunku fal głosowych zdawała sobie sprawę o wzroście mówiącego do niej. To, co zowiąmy barwą dźwięku, było dla niej w najwyższym stopniu odczuwalnem: inaczej tony odbijały się w naczyniu do połowy wypełnionem, inaczej w pustym; większych rozmiarów pokój inną miał akustykę, anżeli mały; odmiennem brzmiał echem ruch na placach targowych, jak na ulicy. Zmysł powonienia zastępował jej miejsce barometru, dając jej możność odróżniania pogody od pory mglistej; promieni słońca nie widziała nigdy, ale miała dla niej właściwy zapach, wdychając powietrze, rozróżniała ranki od wieczorów. Tym sposobem powonienie, słuch i dotyk

Wszystkim znajomym, którzy raczyli złożyć ostatnią przysługę bratu memu s. p. Janowi Grzębickiemu, załączam serdeczne podziękowanie.

Siostra Weintraube.

Z DZIENNIKÓW RUSSKICH

Nowości otrzymują następującą depezę z Sewastopola, gdzie zatrzymał się parowiec „Zabijaka” z członkami wyprawy Aszynowa:

Policja i władze żandarmskie odbierają zeznania od członków wyprawy Aszynowa. Oprócz obdartych, na pół nagich obszarpanców, znajdują się pomiędzy nimi ludzie inteligentni, jak np. studenci moskiewscy, trzech z wyjątkiem średnim, kupecy z Moskwy, szlachta i dyplomaci. Zamożniejsi przyjmowali w wyprawie udział materialny, złudzeni co do charakteru misji, t. j. sądząc, że pracują dla prawosławia. Uczestnicy wyprawy chwalią postępowanie francuzów i jednogłośnie oświadczają, że katastrofę wywołało zachowanie ze strony Aszynowa.

Dalej członkowie ekspedycji opowiadają wiele o swych cierpieniach, oraz o nadużyciach Aszynowa. Według ich słów, podczas bombardowania Aszynow z najbliższymi członkami oddano krewnym za poręczeniem. Osoby stanów uprzywilejowanych zostaną uwolnione, pozostali odesłani będą do miejsca zamieszkania etapem. Czterem rannych pozostawiono w Sewastopolu, dwóch ciężko rannych znajduje się w lazarecie odeskim.

Now. wr. otrzymuje z Port-Saidu następujące szczegóły:

Po nabożeństwie w d. 17-ym lutego krzyżowice francuski zupełnie niespodzianie zaczął nas bombardować. Pierwsze wystrzały przyjęliśmy za salwę, ponieważ oczekiwaliśmy oficera francuskiego, lecz wystrzały skierowane były w twierdzę, gdzie mieszcili się ludzie familjni. Rozległy się jęki i wyrzekania rannych. Wówczas wybiegliśmy białą flagą i francuzi zaprzestali strzelania po 11-tu wystrzałach. Zabitych było 4-ro dzieci, dwie kobiety i jeden mężczyzna, oraz 20-tu rannych. Cerkiew była również uszkodzona, namiot przestrzelony, obrazy podziurawione. Na drugi dzień przyjechał dowódca eskadry z oświadczeniem, że francuzi, jeżeli zgodzimy się zaraz wsiąść na okręt, przewiozą nas wraz z bagażem do Abok, gdzie ułatwią zgromadzenie karawany do Abisynji. Musieliśmy, oczywiście, przyjąć te warunki. Wówczas przewieziono naszych ludzi na okręt, a następnie w nocy, zamiast w całości zabrać nasze rzeczy, zaczęli rozbijać paki, grabić rzeczy, zrywać srebrne ornaty z obrazów i t. d. Na moje nieszczęście, musiałem być świadkiem świętokroctwa francuzów. Nas uważano na okręcie za jeńców wojennych, podzielono na partje i kłóciono się pomiędzy sobą. Odmówiono nam prawa wysłania depezy, listów i osadzono w więzieniu każdego, który osmielił się sprzeciwić tym rozporządzeniom.

Grażdanin podaje następującą notatkę w sprawie Aszynowa:

Dzięki niedyskrecji Now. wr. wiemy już teraz, że w wypadkach afrykańskich ważną rolę grała małżonka wólnego atamana, Aszynowa. Jest ona omal nie mniej ważną od samego atamana, który, jak powiadają, podczas bombardowania ukrył się gdzieś... *Cherchez la femme* — pozostaje słusznym nawet w Abisynji...

Ona to — owa mężna małżonka Aszynowa — wydawała rozkazy, aby urządzić ekspedycję, mającą na celu grabież; ona to rozkazała sieć dzieci, płaczące ze strachu. Jednym słowem — prawdziwa bohaterka, nie ma co mówić!

Lecz w Abisynji również słusznym jest widzieć przystawie, że: złe zawsze źle się kończy. To też koniec Aszynowa będzie zły niewątpliwie, gdyż jego zasługi bez nagrody chyba nie pozostaną...

Now. wr., polemizując z gazetą Nowosti w sprawie Aszynowa, piszą:

Nowosti odbywają w dalszym ciągu krucjatę przeciwko nam. Powiedzieliśmy, że żona Aszynowa jest „kobietą wykształconą, która wiele odbywała podróży i włada kilkoma językami”. Nowosti uważają te faktyczne dane za dowód „sympatji” z naszej strony względem pani Aszynowej. Przy tej sposobności przybrały one właściwy sobie ton arogancki. Jest to rzecz naturalna: gdyby jaki rabin wyjechał do Abisynji, Nowosti z pewnością go pochwalily; gdyby szajka żydów-oszustów złapana była na gorącym uczynku, Nowosti przynajmniejby fakt ten przemilczały. Warszawskij ograbił masę ludności ruskiej, ograbił w sposób prawdziwie zachwały — a Nowosti z entuzjazmem wyrażały się o nim. Polakow był dla gazety wielkim człowiekiem. Podczas rozruchów żydowskich Nowosti żądały kary śmierci dla ruskich. Narzekanie dość było tego, że katastrofa z d. 29-go października zdarzyła się na kolei żydowskiej, aby Nowosti wzięły pod swoją obronę zarząd kolei, a członkowie jego stali się dla owego dziennika jakimiś niewinnymi „oktobrykami”, godnymi lepszego losu...

Żyjący kraj robi następujące uwagi z powodu obaw narazenia się Francji:

Jakiej Francji? Co ma wspólnego sama Francja z dziejszym jej rządem? Gdzie jest owa Francja? W jakiej osobie lub w jakiej instytucji jest ona zjednoczona? Wczoraj był Floquet, dziś Tirard, a jutro jeszcze kto inny, co inaczej zechce się zapatrywać na „zajście w Sagallo”. Nasze stosunki do Francji! Lecz o to właśnie chodzi, że wy, panowie, zajmujecie się nie naszymi stosunkami do Francji, lecz do jej rządu, do rządu sklepikarzy i kupeców. Jest to jasnym, jak dzień.

Ostatnie wiadomości.

Budapeszt 20-go marca. — Król Milan opuścił Belgrad o godzinie 2-iej w nocy z poniedziałku na wtorek pociągiem konstantynopolańskim. Na dworcu znajdowali się tylko rejenci i ministrowie w sukniach cywilnych, ponieważ król wymówił sobie wszelkich urzędowych form pożegnania. Wczoraj, o godzinie 9½, przybył król do Budapesztu, na dworcu powitany tylko przez konsulat serbski i wyższych urzędników kolejowych. Na dworcu zebrało się przeszło sto osób. Król udał się w towarzystwie sekretarza swego, Milicewicza, najętym fiakrem do hotelu „Królowej angielskiej”. O godzinie 12½ król Milan w ekwipażu dworskim pojechał do zamku, gdzie zabawił przez godzinę u cesarza. Po godzinie czwartej cesarz rewizytował go w hotelu i bawił u króla przez pół godziny. O godzinie 5-iej w zamku odbył się obiad na 18 nakryć, w którym uczestniczył król Milan. O godzinie 10½ wieczorem odjechał on do Berlina.

Paryż 18-go marca. — Fismo Boulanger'a do wyborców departamentu Nord, w którym tenże usprawiedliwia się ze złożenia mandatu, udzielonego mu przez okręg tamtejszy, powiada między innymi: „Szczęściem jest zgromadzenie to (izba), galwanizowane jeszcze od czasu do czasu jakimś politycznym lub finansowym skandalem, na prawdę już martwym, a legalna śmierć jego za pół roku zwróci krajowi władzę nad sobą. Wówczas odnajdziemy się nawzajem, gotowi wznówić walkę, którą rozpoczęliśmy w imię pogwałconej wolności i prawa poniżonego tłumu.”

Rzym 18-go marca. — Dzisiaj otwarte zostały napowrót posiedzenia izby. Minister finansów cofnął wszystkie projekta finansowe przeszłego gabinetu, które wywołały jego upadek.

Wair 18-go marca. — Kapitan Wissman zwerbował tu 1,300 ochotników.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Petersburg 21-go marca. (Tel. Agencji póln.) — Now. wr. donosi, że słowiańskie Towarzystwo dobroczynności w tym roku odrzuciło wysyłanie ruskich książek dla popierania przedsiębiorstw literackich w krajach słowiańskich, natomiast zaś przeznaczyło razem sumę 8,600 rs. na zasiłki dla młodych słowian, przybywających dla kształcenia się do Rosji.

Wino 21-go marca. (Tel. Agencji póln.) — Przyrzad Liwezaka do broni palnej został w tych czasach poddany próbie. Przyrzad ten ma być zastosowany do luf karabinów Berdana, które z jego pomocą będą mogły dawać 480 strzałów na minutę.

Kijów 21-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Kryszał w towarzystwie gotowym poszukiwany. Płacono za towar gotowy rs. 4 kop. 40 i z dostawą na maj r. b. rs. 4 kop. 45, a na maj — czerwiec rs. 4 kop. 47½ w poszukiwaniu, franco stacje kolei fastowskiej i południowo-zachodnich. Tendencja mocna, zwykła.

Wiedeń 21-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Poseł Rutowski oświadczył, że Koło polskie, wnioski szkolne, które rozszerzają samorząd i kompetencję sejmów, przyjmie; każdy kraj swoim potrzebom niech radzi; Galicja szkół wyznaniowych nie chce, szanować musi bowiem rusinów i żydów.

Berlin 21-go marca. (Tel. pr. K. W.) — Odkrycia *Gaulois* sprawiły tutaj silne wrażenie, jakkolwiek nie przypuszczają, aby ogłoszona przezeń nota Crispiego była literalnie zgodną z tekstem autentycznym. (*Gaulois* zamieścił wrzekomą notę Crispiego do posła włoskiego w Berlinie, hr. de Launaya, z d. 9-go marca r. b., w której poleca mu usprawiedliwić przed ks. Bismarkiem ostatnie zmiany gabinetu włoskiego w duchu liberalnym i przyja-

znym dla Francji. Crispi musiał uczynić ustępstwo wobec silnego prądu opinji publicznej, która zrażona klęską ekonomiczną, wywołaną przez wojnę celną Włoch z Francją, domaga się coraz natęczywiej zawarcia traktatu handlowego i wytworzenia *modus vivendi* z bratnią rzezcąspolita; tylko przez to pozorne ustępstwo Crispi spodziewa się uzyskać kredyt na dalsze zbrojenia i uratować korzyści, płynące z potrójnego przymierza; *przyjł. red.*)

Berlin 21-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Następcą ministra wojny, jen. Bronsarta v. Schellendorfa, ma zostać komendant Strasburga, jen. Verdy du Vernois.

Berlin 21-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Podczas wczorajszych obrad izby deputowanych nad wnioskiem posła Czarlińskiego w sprawie używania języka miejscowego w szkołach ludowych, minister Gossler przyrzekł niezwłocznie zapobiedz bezprawemu używaniu języka niemieckiego w nauce religji.

Berlin 21-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Były minister Puttkamer proszony był onegdaj do stołu cesarskiego.

Berlin 21-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Gazeta *Die Zukunft*, która zaczęła wychodzić w miejsce *Volkszeitung*, została przez policję skonfiskowana. Drukarnię *Volkszeitung* dziś w nocy obstarwiono policją.

Zajścia w Budapeszcie.

Budapeszt 21-go marca. (Tel. p. K. W.) — Dzień wczorajszy przeszedł znowu bardzo burliwie. W izbie rozprawy toczyły się ze względnym spokojem, kwestje honorowe zostały załatwione, natomiast na ulicy pod gmachem sejmowym huczał bez przerwy orkan wzburzonych namietności ludowych. Tłumy, oblegające go dokoła, witały posłów, należących do stronnictwa rządowego, obelgami i szyderstwem. Policja kilkakrotnie oczyszczała plac przed gmachem i sąsiednie ulice; młodzież wszakże, ukryta po za sztachetami politechniki, szydziła ustawicznie z organów władzy, drażniła je, miotając kamieniami; ugodzono silnie jednego policjanta, którego kość spłoszona zrzucił potem z siodła.

W powozie Tiszy, który opadnięto ze wściekłym hałasem, wybito laską szybę; dopiero silna szarża policji ocaliła prezesa gabinetu.

Ugodzono również dep. Pulszkyego; osłaniający go poseł opozycyjny, Foers, dostał pałką w głowę. Zakrwawionego odniesiono do klubu. Sprawcą zamachu był pewien dyurnista. Młodzież zabiła go do krwi.

Koło godz. 3-iej z południa policja przy pomocy ślusarza otworzyła bramę sztachetów i uwięziła 10 młodzieńców, którzy miotali najsilniej kamieniami. Cofnięto się dopiero na wezwanie dziekana.

W klubie liberalnym powitano wieczorem Tiszę gorącą owacją. Stwierdzono, że młodzież podlega lud i znieważa posłów wszystkich stronnictw. Nawet opozycyjne pisma wyrażają się z oburzeniem.

Krajczik i Polonyi wyzwalili się na pojedynek z powodu wzajemnych obelg.

O godz. 11-iej w nocy zbierały się liczne bandy, celem dalszych demonstracji; rozwinięto wszakże tak wielką siłę zbrojną, że bandy musiały rozproszyc się. W dziedzińcu Muzeum znowu kilkuset młodzieńców zachowywało się niesfornie; wojsko było zmuszone przypuścić atak, wówczas dopiero rozbiegli się tłum.

Około północy zebrały się nowe bandy. Przywołane z koszar dalsze oddziały piechoty i huzarów rozpedziły je. Do uspokojenia miasta przyczynił się deszcz ulewny. Młodzież bocznymi ulicami przedarła się jednak aż przed dom Krajczika i urządziła mu kocią muzykę. Inne bandy przed redakcją *Nemzetu* spaliły jego numer.

Porozlepiano plakaty, nazywające Rohonczyego podłym napastnikiem bezbronnych i urągające posłom, którzy strzelają do ludzi bezkarnie.

Berlin 21-go marca, g. 2 m. 30 (T. p. K. W.) — Ruble w gotówce 217 75 (wczoraj 217.40) Ruble na dostawę 217 50 (wczoraj 217.25)

Kurs giełdy warszawskiej.
Dnia 21 marca 1889 r.

W eks l e.	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	46.20	—
Londyn 1 funt ster. "	9.39	—
Paryż 100 franków "	37.32 1/2	—
Wiedeń 100 guld. "	77.55	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 d. m.	96.70	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	—	97.50
" " " " II	96.40	—
" " " " III	94.40	—
" " " " IV	93.75	—
" " " " V	93.50	—
Listy zast. m. Łodzi serji I	95. —	—
4% Listy likwidacyjne duże	86.60	—
małe	86.10	—
Bill. Banku Ces. s. I, II i III	—	—
Kos. Poż. Premjowa z r. 1864	—	—
1866	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	100. —	—
II " " " 100	100.25	—
III " " " 100	84.25	—
4% nowa pożyczka	—	—
Listy wileńskie długoter.	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	90.25	—
Akcje dr. ż. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. ż. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. ż. warsz.-terespol.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—
Akcje Banku dyskont. warsz.	—	—
Akcje warsz. tow. ub. od ogn.	—	—
Akcje warsz. tow. iab. cukru	—	—
Akcje tow. f. cukru Józefów	—	—
Akcje Dobrzel. tow. f. cukru	—	—
Akcje tow. Lilpop, Rau i Lew.	—	—
Akcje tow. przedz. Zawiercie	—	—

Wartość kuponu:
(po potrąceniu podatku skarbowego)
Od Listów zast. ziemskich 5% kop. 117⁴
Od Listów zast. m. Warszawy kop. 224³
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 184⁷
Od Listów likwidacyjnych kop. 116⁴
Od Obligów m. Warszawy 208⁵

Targi
NA PLACU WITKOWSKIEGO
Dnia 21-go marca 1889 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
Pszenica 242 sm. i ord.	—	—	—	—
" " " " psz. dobra	—	—	—	—
" " " " biała	—	—	—	—
" " " " wyborowa	—	—	630	645
Żyto wyborowe 232 funt	—	—	397	405
" " " " średnie	—	—	375	—
" " " " wadliwe	—	—	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	—	—
Owies 142 f.	—	—	220	260
Gryka 202 f.	—	—	—	—
Rzepak letni	—	—	—	—
" " " " zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—	420	510
Kasza gryczana	—	—	—	—
Kasza jaglana	—	—	—	—
Siana pud	—	—	—	—
Słomy pud	—	—	—	—

CENA OKOWITY.
z dnia 18-go lutego 1889 r.
Hurt. skład. wiadr. 78% 8,14 8,17 } 20%
Pojed. szynk. 2,64 2,66 }
Cena Warsz. Tow. Gorzel. na bieg. tydzień
wiadro 100% rs. 10 kop. 15.

FOSFORAN ŻELAZA
LERASA APTEKARZA, DOKTORA NAUK ŚCISŁYCH.

W płynie podobnym do zgęszczonej żelazistej wody mineralnej, jest jedynym środkiem żelazistym zbliżającym się do składu kulek krwi, a posiada nad resztą preparatów żelazistych tę wyższość, że działa w sposób odwarzający krew i kości. Nigdy nie sprawia zatwardzenia i nie utrudza żołądka, nie czerni zębów; używa się zawsze z dobrym skutkiem w boleściach żołądka, przeciw bladeści cery, niedokrewności i we wszystkich tych cierpieniach, którym podlegają niewiasty, panny i dzieci blade niedokrewnie, cierpiące na mdłości i brak apetytu.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

NIE MA BÓLU ZĘBÓW kto używa
Eliksir Wielebnych O. O. Benedyktynów
Opactwa w Soulac (Gironde),
wynaleziony 1373 przez Przeora
w roku 1373 Piotra Boursaud
nagrodzony złotymi medalami w Brukseli 1880
i w Londynie 1884 r.

Codziennie użycie kilku kropli tego zbawien-
nego eliksiru, zapobiega próchnieniu zębów, nadaje
im alabastrową białość, wzmacnia dziąsła i odświe-
ża wyborne usta. Jest to jedyne lekarstwo, które
skutecznie leczy ból zębów.

Oddajemy prawdziwą usługę naszym czytelnikom,
zwracając ich uwagę na ten starożytny i uży-
teczny preparat najlepszy z istniejących środ-
ków leczniczych, zapobiegający wszelkim
cierpieniom zębów.

Oprócz eliksiru, wyrabiany jest jeszcze przez
O. O. Benedyktynów Proszek i Pasta do czyszczenia
zębów, które również nabywać można we
wszystkich znaczniejszych perfumerjach, aptekach i składach
materiałów aptecznych.

Agent główny SEGUIN, Bordeaux,
ul. Croix de Seguey 106 & 108.

PO NADZWYCZAJ NIZKIEJ CENIE
do nabycia niewielka ilość pozostałych egzemplarzy dzieł:

ENCYKLOPEDJA POWSZECHNA
w 13-tu TOMACH (388 arkuszy druku dużego formatu),
w Warszawie za rubli srebrem 6, z przesyłką pocztową rs. 9.
Cena tomów pojedynczych pozostaje nie zmienioną, w Warszawie kop. 60, z przesyłką pocztową kop. 85.

BALIŃSKIEGO i LIPIŃSKIEGO,
uzupełniona przez F. K. MARTYNOWSKIEGO

STAROŻYTNA POLSKA
pod względem Historycznym, Geograficznym i Statystycznym, z herbami Miast i Województw,
oraz Mappą kolorowaną ziem, opisanych w dziele, 4 obszernie tomy (arkuszy 230 i mapa) w Warszawie za rs. 5, z przez. poczt. rs. 7.
Cena za pojedyncze zeszyty pozostaje bez zmiany, w Warszawie kop. 50, z przesyłką pocztową kop. 60.
Nabywać można w księgarni nakładowej S. Orgelbranda synów w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście Nr 66,
oraz we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji. 428R.

Cena rs. 5. — Za 13 tomów rs. 6. —

F. ŁAPIŃSKI.
Główny, Hurtowy i Detaliczny
HANDEL WĘGLEM
z różnych kopalni i wyłączna sprzedaż z kopalni „Jan,”
oraz Drzewa opałowego, od lat 24 egzystujący w Warszawie.

CENY:
Za korzec węgla grubych w wyborowym gatunku z odstawa . . . kop. 95.
kostkowych . . . kop. 90.
Za sześc. kubiczny drzewa sosnowego szczapoowego . . . rs. 16.
" " " " brzożowego . . . rs. 17.
Odstawa natychmiastowa na wagę i miarę.
Składom Węgla, Fabrykom i większym Zakładom Przemysłowym, biorącym
całemi Wagonami, odstępuję umówiony procent.

F. ŁAPIŃSKI.
Kantor Główny ulica Jerozolimska № 63, Telefonu № 402.
Skład Główny ulica Okopowa № 2, Telefonu № 403. 12r

Od dnia 1 Kwietnia 1889 r.
Wyłączną sprzedażą Węgla kamiennego z kopalni
„FLORA”
zajmuje się Dom Handlowy
Ł. J. BORKOWSKI
w Dąbrowie Górniczej.
Łaskawi interesanci raczą się zgłaszać do Dąbrowy Górniczej, stacja D. Ż.
W.-W. 359R

Działanie użyźniające 4—5 razy wyższe od obornika. Użycie:
na grunta pod skibę, na łąki jako nawóz górny, na wiosnę, po zabro-
nowaniu przywalcowany. — Cena loco wagon w Warszawie 30 rs

KOMPOSTY OTWOCKIE.
Sprzedaż w Warszawie, Plac Teatralny Nr 11. 440r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 16 (28) Marca r. b., o godzinie 11-ej rano, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje, na budowę nowej drewnianej szopy dla chorego bydła na targowisku bydłem na Pradze,

od summy anszlagowej rs. 2,344 kop. 34.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczególnie zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policijnej. 379r

FABRYKA KAMIL ZINDEL

jest do sprzedania.

Na żądanie może być sprzedana częściowo. Piękne korpusy fabryczne, dogodnie dla wszelkiego przemysłu, prócz tego sprzedają się kotły parowe, maszyny parowe, pompy do wody, rury, przybory i t. p. Maszyny farbiarskie i t. d.—Adres: **Moskwa**, Kozewniki po Derbienowskiej nabiereżnoj, dom **Kamil Zindel** w kantorze. 325R

PERŁY Z CHININY DOKTORA CLERTANA

Perły z siarczanu chininy, z bromku chininy, z chlorku chininy, z walerjanianu chininy, etc., D-ra Clertana, zawierają każda z osobna dziesięć centigramów soli chininy, chemicznie czystej i fabrykacji francuskiej.

Trwałość i cienkość powłoki pozwalają sprawdzić okiem, że chinina zachowuje się w należytej czystości. 129r

W takiej formie chinina łatwa jest do przyjęcia, nie pozostawiając smaku goryczy.

Tak przygotowana chinina o mało jest droższą od chininy w naturze.

Fabrykacja w Paryżu: **Dom L. Frére, ul. Jacob 9.**

Sprzedaj częściowa w znaczniejszych Aptekach w Rosji.

Po Rs. 50! PIĘKNE SERWISY STOŁOWE

Na 12 osób, z najlepszej porcelany krajowej ozdobnie w kwiaty malowanej, na żądanie z monogramami lub herbami, składające się z przedmiotów, następujących: 36 talerzy płaskich, 12 głębokich, 12 deserowych, 12 komputowych, 12 par filiżanek do herbaty, 12 par do czarnej kawy, 1 waza duża, 2 półmiski owalne duże, 2 mniejsze, 2 okrągłe, jeden do śledzi, 4 salaterki, 2 sosierki, 1 kabaret do konfitur, 2 musztardniczki, 2 solniczki, imbryk do kawy lub maselniczka, razem 116 sztuk. Serwisy te same z dodaniem 86 sztuk szkła kryształowego po rs. 60. Serwisy do kawy i herbaty z 30 sztuk złożone w kwiaty malowane po rs. 15. Serwisy do herbaty na 12 osób ozdobne po rs. 6. Garnitury na umywalnie kolorowane od rs. 3 kop. 60. Talerze porcelanowe piękne desenie malowane, płaskie lub głębokie po rs. 4 kop. 50, deserowe po rs. 3 kop. 60. Filiżanki do herbaty ozdobne od rs. 4, filiżanki do czarnej kawy od rs. 3, oraz wszelką porcelanę malowaną po cenach zadziwiająco niskich sprzedaje wyłącznie główny skład i Malarnia porcelany

Ryszarda Fijałkowskiego.

W Warszawie, **Krakowskie-Przedmieście № 2.**

wprost Kopernika, dawny pałac Karasia, w lokalu prywatnym. 494R

Charków Hotel „ROSSJA”.

Nowa Administracja: **Józef Ruf syn.**

Hotel pierwszorządny. — Numera od 1 rs. do 5 rs. — Wszelkie wygody. — Telefon. — Informacje handlowe. — Pówoz do dworca kolei. — Restauracja pierwszorzędna. — Kuchnia bez zarzutu.

Dla osób handlujących warunki szczególnie korzystne. — Gazety najrozmaitsze (a w tej czebie i „Kurjer Warszawski”). 14R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 22 Marca (3 Kwietnia) r. b., o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje,

na wykonanie robót przy urządzeniu jarmarku wełnianego w r. 1889, 1890 i 1891,

w dziedzinie magazynu bankowego przy ulicy Nowogrodzkiej w Warszawie, od summy anszlagowej rs. 602 kop. 34 rocznie.

Warunki licytacyjne, plan i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczególnie zaś ogłoszenia o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policijnej. 463r

Dübbeln-Marienbad

Zakład leczniczo-kapielowy, założony w roku 1870 przez **D-ra von Nordstrom**, przy wschodnim brzegu morskim pod **RYGA**.

Właściciel i Lekarz miejscowy **dr. med. Jerzy Kitta-Kittel.**

Kompletna kuracja wodna, kąpiele igliwiowe, szlamowe, solne, piaskowe i t. d., kąpiele morskie, elektryczność, gimnastyka lecznicza, masaże, dieta i leczenie miejscowe, kąpiele mineralne. — Leczenie zastoso wywa się specjalnie do chorób nerwowych (Neurasthenia, neuralgia, paraliż), blednica, skrofule, kataru płuc, cierpienia żołądkowe, wątrobiane i nerkowe, choroby skórne, reumatyzm, choroby kobiece i dziecięce, chirurgiczno-ortopedyczne wypadki, rekonwalescencja. — Nie przyjmuje się osób z chorobami umysłowymi i zaraźliwymi.

Mieszkania familijne, jako też i oddzielne pokoje ze stołowaniem dla chorych i dla gości kąpielowych.

Blizszych wiadomości udziela **Dr. Kitta-Kittel w Rydze**, Bastei-Boulevard № 7 i Inspektor Zakładu **F. Stackeman w Dübbeln**.

Sezon letni od 20 Maja do 1 Września. — Sezon zimowy od 1 Września do 1 Maja. **Cenniki gratis i franco.** 310R

NOWOŚĆ! NOWOŚĆ! NOWOŚĆ! W MUZEUM BOZWY, Senatorska 12,

po raz pierwszy w Warszawie nadzwyczajny **CUD NATURY**,
I. **Dziewczynka Oibryzm**, 11 lat mająca, 2 ars. 12 werszk. wzrostu, 7 pudów wagi.

II. **Piękna Galetka**, **Biust marmurowy**, ożywiający się w oczach widzów. Ostatnia nowość sprawiająca wielkie wrażenie w całej Europie! Oprócz tego codziennie okazywane będą obrazy niktające znakomitego artysty **ka p. Krosso**, mające w średnicy do 9 arszynów, oświetlane światłem Drumonda.

Codziennie dwa przedstawienia z nowym programem, pierwsze o godzinie 6, a drugie o godzinie 8-ej. — Cena wejścia do Muzeum kop. 20 od osoby, dzieci i żołnierze placą połowę. — Wejście do sali obrazów niktających po 10 kop., krzesło 20 kop. — Wejście do sali anatomicznej 10 kop. — Muzeum pozostaje w Warszawie nieodwołalnie tylko do 1-go Kwietnia. Katalogi sprzedają się w językach: ruskim, polskim, niemieckim i hebrajskim. 467R

M. Chraszczewska,

486R **Świętokrzyszka Nr 20.**

Sklep norymberski, konfekcje dla Dam, hafty, barchany, kretony, zefiry, perkale, podszewki i t. d. Wybór znaczny, ceny niskie.

SYFONY

DO WÓD GAZOWYCH
najnowszej konstrukcji francuskiej, pelega

Skład Materiałów Aptecznych
M. MROZOWSKIEGO

ulica Miodowa № 8. 416R

KORZYSTNY INTERES.

W m. Odessie poszukuje się energicznego administratora lub dzierżawcy do pierwszorzędnej Restauracji przy Hotelu mającym przeszło 60 numerów, 200 pokoiów, 20 sklepów, przy najładniejszej ulicy, kilkadziesiąt kroków od ogrodu spacerowego. Interes egzystuje przeszło 20 lat. Restauracja składa się: z 4 salon., 3 gabin. i 3 pokoiów mieszczk.; oddaje się z naczyńmi, bielizną, meblami i patentami. Wymagalna jest kaucja. Warunki względne. Kontrakt 3-letni. Adres: Odessa, S. Burksier, Deribasowska ul., d. Wedde. 352

OSUSZA W BUDOWLACH

WILGOĆ

GNICIA I GRZYBA

Firma „**Gudronit**” Budowniczy A. Ciszowski i S-ka — Warszawa, Wierzbowa 6, (Hotel Angielski).

nb. nawet po Eksikatorze zniszczyliśmy grzyb drzewny: w Smardzewie u **W-go Morawskiego**, w budynkach **Warszawskich Tramwajów**, w **Wilii J. W. Arcimowicza** w Puławach i t. d. 438r

Poszukuje się **Wspólnika** do produkowania artykułów codziennej ogólnej potrzeby, z kapitałem

Rs. 5—6,000,

z wkładem częściowym. Włożony kapitał w jednym roku z znacznym zyskiem, całkowicie wycofuje się. Gwarancja hipoteczna. Oferty pod **B. B. I.** proszę składać w Biurze Ogłoszeń pp. **Rajchmana i Frendlera**, Senatorska 26. 488R

Niżej podpisany **Kurator majątku** niewiadomego z pobytu **Jana Szelażka**, podaje do wiadomości publicznej, iż w dniu 17 (29) b. m., o godz. 10-ej zrana, odbędzie się przy ulicy Świętojskiej pod № 5, licytacja publiczna całkowitego urządzenia fabryki wyrobów stalowych i instrumentów chirurgicznych i innych, a mianowicie: motoru gazowego z transmissją, maszyn, warsztatów tokarskich i innych, różnych narzędzi, na pół wyrobionych instrumentów, surowych materiałów etc.

Sprzedaj nastąpi ryczałtem za gotowiznę. Fabrykę oglądać można codziennie od godziny 11-ej do 1-ej w południe. 497R

Stanisław Leszczyński,
Adwokat przysięgły.

BILET

Pożyczki Premjowej

Wewnętrznej pierwszej emisji z roku 1884, Serja 11584 № 31, zginął lub skradziony został wraz z 3-ma Listami Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, w Lublinie, w dniu 6 Marca. Uprasza się Kancelary Bankierskie o łaskawe zwrócenie uwagi przy nabywaniu papierów na powyższy numer i serje, gdyż kroki odpowiednie celem zakwestjonowania takowych poczynione zostały. 525R

Finlandzkie płótno

bielone i niebielone.
Finlandzkie płótno prześcieradło-
we we wszystkich szerokościach.
Finlandzki Kreas Iniany,
Finlandzkie płótno żaglowe,
Finlandzki Rewantuch,
Finlandzkie płótno Filterprasowe,
Finlandzka Kanwa do wyszywania,
Finlandzkie dreluchy,
Finlandzkie płótno na rolety,
Finlandzkie Ręczniki,
Finlandzkie Obrusy,
Finlandzkie Serwety,
Finlandzkie Chustki do nosa,
Finlandzkie worki drelichowe,
Finlandzka dyma na gorsety,
Finlandzkie płóciénka na fartuchy,
Finlandzka skóra angielska,
Finlandzkie chodniki,
Finlandzkie nici
bielone i nie bielone
Finlandzka przedza
bielona i nie bielona,
Finlandzkie szpagaty
szare i kolorowe,
Finlandzka przedza dla szewców,
Finlandzka tektura drzewna,
Finlandzka tektura prasowa,
Finlandzkie konopne kieszki,
również własnej fabrykacji.

OPONY

nieprzemakalne

PASY

do maszyn z płótna żaglowego,
polecą najtaniej w wyborowych gatunkach

F. BIERNATH

Senatorska № 32.

Niemiejscowym odbiorcom próby i ceny chętnie i bezzwłocznie franko wysyłam. 439

Do skutecznej konkurencji z chmielom zagranicznym, potrzebujemy w kraju Chmielu tylko z **flanc najszlachetniejszych czeskich.**

Z tego powodu postanowiłem Szanownym Odbiorcom i to po cenie kosztu dostarczać

Sadzonki chmielowe ŻATECKIE

przez mego specjalistę na miejscu wybierane. Tylko wczesnym zamówieniem mogę zadosyć uczynić. Wszelkimi informacjami służę chętnie.

Dom Handlowy wyłącznie Chmielom krajowym.

J. Vavra

392R Warszawa, Sołec 41.

NOWO-OTWORZONY
SKŁAD NASION
JAN ZAŁUSKA i S-ka
 w Warszawie, ulica Miodowa Nr 15,
 zaopatrzony został w świeże wyborowe nasiona roślin pastew-
 nych, warzywnych, kwiatowych i leśnych.
 Cenniki wysyłają się bezpłatnie. 522R

OGŁOSZENIE.
 Burmistrz miasta Nowego Dworu w po-
 wiecie Warszawskim, podaje do powszechnej
 wiadomości, że na zasadzie upoważnienia W.
 Sędzię Pokoju powiatu Warszawskiego
 dnia 7 Marca r. b., № 718, w mieście No-
 wym Dworze przy ulicy Górskiej, w domu
 p. Bundzejta, 15 (27) Marca r. b., o godzi-
 nie 10-ej zrana i dni następnym, odbyta bę-
 dzie licytacja głośna **in plus**,
 na sprzedaż różnych ruchomości,
 pozostałych po s. p. Augustie Horn, jako to:
 łoża, mebli, sprzętów domowych, blachy
 cynkowej, starego żelaza, miedzi i innych
 przedmiotów. 524r

W dniu 16 (28) Marca r. b., o godzinie
 11-ej zrana, na stacji towarowej Warszawa
 St.-Petersb. Drogi żelaznej, sprzedane będzie
 przez publiczną licytację
**jedno kolis wyrobu ba-
 wełnianego, wagi 4 pu-
 dy 20 funtów.** 523r

OSTRZEŻENIE.
 Niniejszem ostrzegam, aby nikt nie naby-
 wał fabryki mojej wyr. elektrycznych przy
 ulicy Marszałkowskiej № 114, gdyż o przy-
 właszenie nieprawne wystąpiłem na drogę
 cywilną i karną. 390
Władysław Lenczewski.

DOBRA WIELISZEW
 w powiecie Warszawskim.
 Włók około 47 rozległe, a w tem łąk do-
 brych dwukrotnych 166 morgów, paśnik
 nad Narwią 210 morgów, który można za-
 mienić na łąki. Szosa przechodzi, przez ma-
 jątek. Od stacji kolei nadwiślańskiej Jabłona
 na 3 wiorsty, od Warszawy 22 wiorst odda-
 lone, z dobrami Nieporęt hrabiego Potockie-
 go graniczące, sprzedane zostaną przez Towar-
 zystwo Kredytowe Ziemskie w drodze sub-
 bastacji przez licytację, d. 14 (26) Marca r. b.,
 o godzinie 11 z rana w Kancelarii Notariusza
 Adolfa Alexandrowicza w Warszawie, przy
 ulicy Miodowej pod № 493, Gdyby ta
 sprzedaż nie doszła do skutku, druga sprzedaż
 nastąpi d. 29 Marca (10 Kwietnia) r. b. w Sa-
 dzie Okręgowym w Warszawie, przy ul. Miodo-
 wej pod № 11, o godz. 10 zrana. **Bliz-
 szych objaśnień udzieli Adw. przys. Do-
 minik Anc przy ul. S-to-Jerskiej pod
 № 16, w Warszawie.** 396R

NA POST
 Wina i napoje krajowe i zagraniczne.
 Sery wyborowe w różnych gatunkach.
 Sielawy Augustowskie.
 Sledzie królewskie po 10 kop. Ulki po 6
 kop., zwyczajne duże, oraz wędzone po
 4 kop. sztuka.
 Sardynki świeże znanych firm francuskich
 puszka mała 25 kop., duża 30 kop.
 Makarony Krzymuskiego po 14 kop. funt.
 Sliwki tureckie, francuskie, oraz węgierki
 nie dymne od 12 kop. funt.
 Miód Lipiec najlepszy w 1 funt. i 1/2 funt.
 stoikach po 25 kop. i 15 kop.
 Powidła węgierskie i Grzyby.
 Oliwę nicejską od 55 kop. funt.
 Poleca handel Win i Towarów kolonialnych
J. EVERT
 Zielna № 1, w Warszawie. 386

ALTANA
 do sprzedaży wody Sodowej, wyrobów taba-
 cznych, owoców, pierników i tym podobnych
 rzeczy, na rogu Marjensztad i Krakowskiego-
 Przedmieścia, jest do wydzierżawienia na rok
 jeden lub na lat 4, od 1 Kwietnia 1889 r.
 Wiadomość w fabryce Wód Mineralnych
 S. Działowskiego, Nowy-Swiat № 81. 388

W Hotelu Krakowskim jest zaraz do
 wynajęcia
**Restauracja
 i dwa sklepy**
 wiadomość pod № 1, od godziny 9-ej
 rano do 8-ej wieczorem. 389

W dniu 3-im Kwietnia r. b. w Sadzie
 Okręgowym sprzedany zostanie w drodze li-
 cytacji sądowej, przed Krasuskim Komisarzem
 Sądowym
DOM
 przy rogu ulicy Ciepłej i Grzybowskiej
 № 1054. 387

DOBRA ZIEMSKIE MOSZNA,
 w gubernji Warszawskiej, powiecie Błotnickim,
 w odległości od Pruszkowa 3 1/2 wiorsty po-
 łożone, wystawione są na sprzedaż w drodze
 działów przez powtórna publiczną licytację
 d. 29 Marca (10 Kwietnia) r. b. w sali Wy-
 działu III Sądu Okręgowego w Warszawie,
 odbyć się mająca. Licytacja rozpocznie się
 od zniżonego szacunku. Bliższych wiadomości
 zasięgnąć można u **Józefa Kokelego, Ad-
 wokata Przysięgłego, Marszałkow-
 ska 151.** 420R

 357
 W stadzie Sokolowieckim,
 w gub. Podolskiej, zaraz do sprzedania
Ogier Stadny Arab Gniady
 pełnej krwi, lat 5. — Szczegóły w Zarządzie
 Dóbr Sokółowa p. Krzyżopol.

Złoty Medal 1885 r.
 ogniotrwałe
KASSY Roberta Bohtego
 Nowy-Swiat № 34.
SPECJALNA FABRYKA
 nagrodzona medalami na wystawach Euro-
 pejskich i Amerykańskich. — Wyrób pierw-
 szorzędny. — Ceny niskie, znaczny wybór. —
 Cenniki z rysunkami wysyłają się bezpłatnie. 3r.

PLACE 76
 obok stacji towarowej i węglowej drogi że-
 laznej Warsz.-Wied., także przy targu Wit-
 kowskiego, ulicach: Wroniej, Siennej Okopo-
 wej, Pańskiej położone, do sprzedania lub wy-
 dzierżawienia na dogodnych warunkach. Wia-
 domość Złota № 8, m. 7, od 5-ej do 7-ej.

KANTOR REKOMENDACJI
Służących
J. ŁUCZYŃSKIEGO
 Podwałe № 6, na dole.
 Zawiadamia Osoby interesowane, że przy
 nadechającym kwartale ma do umieszczenia
 znaczną ilość **służących** obojga płci w do-
 bre świadectwa zaopatrzonych, których i na
 prowincję rekomenduje. Gospodynie wiejskie,
 Panny służące, Ekonomi, Ogrodnicy, Pi-
 sarze prawniczy i Leśnicy także poszukują
 zajęć. Nadmieniam, że **Kantor mój** od lat
 kilkunastu egzystujący, nie ma nie wspólne-
 go ze świeżo otworzonym Kantorem Władysła-
 wa Łuczyńskiego w Resursie obywatelskiej.
 418R **Józef Łuczyński.**

Chemik-technolog,
 russki poddany, który ukończył politechnikę
 w Zurichu i Instytut chemiczny w Berlinie,
 z kilkoletnią praktyką fabryczną, poszukuje
 odpowiedniej posady. — Oferty: Biuro Chemi-
 czno-Techniczne. W. Rupniewski, Jerolim-
 ska Aleja № 80. 508R

Uprasza się o zwracanie uwagi na kapsle i etykiety z naszą firmą

Zaszczycona Nagrodą na Wystawie
 Hygienicznej.

**Pierwsza Warszawska
 PAROWA FABRYKA**

Medal srebrny. Dyplom I-ej klasy.

**MUSZTARDY, MARYNAT I KONFITUR
 ARTHUR & Comp.**

ulica Leszno № 4, wprost ulicy Rymarskiej.
 Na składzie: oliwa nicejska, octy stołowe i kuchenne, papryka węgierska,
 kaparki, oliwki, korniszony. 472R

Uprasza się o zwracanie uwagi na kapsle i etykiety z naszą firmą.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

FABRYKA GELATINY
M. Conradiego w St.-Petersburgu,
 podaje do wiadomości, iż reprezentację i wyłączną sprzedaż swej
GELATINY
 na Królestwo Polskie, powierzyła panu
PAWŁOWI MOSZKOWSKIEMU
 w Warszawie, Złota № 21, 447R
 który sprzedaje takową we wszystkich gatunkach, po cenach fabrycznych.

Magistrat miasta Warszawy.
 Dnia 29 Marca (10 Kwietnia) r. b., o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się w sali
 licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętowane dekla-
 racje
**na urządzenie zabaw ludowych podczas świąt
 Wielkanocnych w Warszawie,**
 w ciągu lat trzech, to jest w roku 1890, 1891 i 1892, od summy anszlagowej rubli 777
 rocznie.
 Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu,
 szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały
 w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 495r

**DO WARSZAWSKIEGO
 Russkiego Klubu**
 potrzebny jest 509R
KUCHARZ,
 któryby utrzymywał stołowanie i bufet,
 za kontraktem i z kaucją rs. 600, jako
 pewność dokładnego spełnienia umowy.
 Bliższe szczegóły u rządy Klubu codzien-
 nie od 1 do 3-ej godziny po południu,
 w tymże Klubie, Nowy-Swiat № 67.

GUSSZTAML.
 Do pierwszorzędnej angielskiej odlewni gus-
 ształu, specjalność gussztali na narzędzia rze-
 mieślnicze, stal tyglowa, blacha i drut, dla
 rozszerzenia produktów poszukuje się na do-
 godnych warunkach stosunków z znanymi
 kupcami, albo obeznanymi agentami, któ-
 rzyby mogli wyjednać duży zbyt. Oferty pod
 „Crucible” przyjm. **Haasenstein et Vo-
 gler, Lipsk.** 511R

Niżej podpisany
Leśniczy i Hodowca Bażantów
 przyjmuje na bezpłatną naukę młodych ludzi
 nie niżej wieku lat 16-u, pragnących się wy-
 kształcić praktycznie w leśnych kulturach
 i hodowli bażantów — jedynie tylko wynagra-
 dzając go za stołowanie. Refektanci zechcą
 się zgłaszać pod jego adresem w Grodźcu
 przez Bendzin.
J. Wauske.

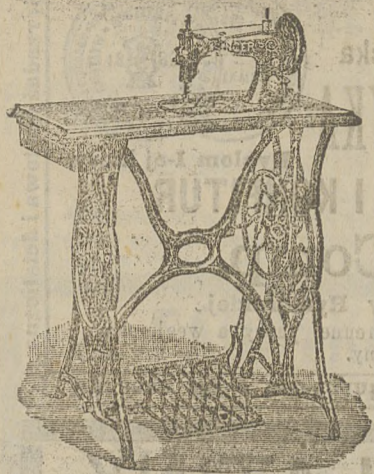
!Bardzo tanio!
 Gruntowna nauka kroju sukien damskich
 Rs. 10 w szkołach A. Gałęckiej, ulica Pod-
 wał № 10, druga ulica Wileza № 15.
 Panie, chcące się uczyć, niechaj zwróca u-
 wagę na nowo otworzone szkoły kroju. Każ-
 da z pań przed rozpoczęciem nauki, powinna
 widzieć Książkę czyli Metodę, podług której
 uczyć się ma, czy nauka prowadzona będzie
 sposobem francuskim, t. j. za pomocą tylko
 jednego centimetru, książka potrzebna jest
 koniecznie, aby po skończonej nauce, w ra-
 zie zapomnienia jakiego szczegółu szukać
 pomocy w **Książce**, inaczej, nie mając pod-
 ręcznika, cała nauka jest korzyścią dla nau-
 czycielki, zaś dla osoby uczącej się próżne
 zmarnowanie czasu.
 Książka napisana przez A. Gałęcką, z ry-
 sunkami, jest do nabycia we wszystkich
 księgarniach. Skład główny w Szkołach
 kroju, w języku ruskim kop. 50, w polskim
 kop. 40, za przesyłką pocztą kop. 10. 345

!Bardzo tanio!
**Wycza Kroju nowo-otworzona
 szkoła.** 316
 Osoba wykładająca, skończywszy kurs nau-
 ki w Paryżu, znając przedmiot praktycznie
 i dokładnie, czyni go łatwym w pojmowaniu,
 nie postępując się przytem żadnymi książka-
 mi ani linijkami. Uczennice z prowincji znaj-
 dą stałe, tanie pomieszczenie. Tamże sprze-
 dają się na zamówienia fasony najświeższe,
 oraz przyjmują się wszelkie roboty w zakres
 toalety damskiej wchodzące.
Włodzimierska № 14, parter, m. 11.

Na Kaszel i Katar.
Dragés centre la toux szczególniej po-
 mocne na suchy i uporczywy **kaszel**. Płyn
 do **wąchania**, usuwający katar w parę go-
 dzin oraz **Ziółka uniwersalne** bardzo sku-
 teczne przeciwko cierpieniom hemoroidalnym.
Proszki od bólu głowy znane ze swej do-
 broci. **Ozonol** odświeżający powietrze, poleca
Apteka Dworu J. C. K. M.
J. DZIECHCIŃSKIEGO,
 Krakowskie-Przedmieście № 59,
 wprost Resursy Obywatelskiej. 474R

Wydają się zaliczki na futra
 mało używane, — za psucie od molii kan-
 tor ręczy.
**Stopa procentowa
 niższa
 aniżeli wszędzie.**
LOMBARD
 Królewska 39. 482R

SKŁAD WŁÓCZEK,
 Filozeli i różnych robót Kanwowych
 i Atlaskowych
H. SCHIWUJ
 Nowy-Swiat 53, naprzeciw Apteki p. Lilpopa.
 Poleca WW. Paniom w dużym wyborze:
Hafy na poduszki. Pasy. Dywany.
Serwetki. Desenie modne. Kanwy.
Oprawy rzeźbione i inkrustowane,
 oraz towary **Norymberskie i Galante-
 ryjne.** Zamówienia z prowincji akuratnie
 388

uznane zostały za najlepsze do użytku domowego i wszelkich celów rzemieślniczych. Sposób użycia oryginalnej maszyny Singera jest nadzwyczaj łatwy, oprócz tego posiadają one najdokładniejsze aparaty pomocnicze, szyją szybko i równo tak najcieńsze jak i najgrubsze materiały.

Ciągłe ulepszenia i wszelkie nowe wynalazki stosowane bezzwłocznie przy maszynach oryginalnych Singera, czynią ta kowe najdokładniejszymi maszynami do szycia w świecie. Maszyna wysokoramienna Improved, prześcignęła wszystkie systemy dotychczasowe.

Przeszło 8 milionów oryginalnych Singera maszyn do szycia w użyciu! Przeszło 300 pierwszych nagród i Zadatek mały. Spłata tygodniowa po rs. 1. Nanka bezpłatna. Gwarancja dwuletnia.

G. NEIDLINGER, Warszawa, Wierzbowa 6.

WŁASNE FILJE W KRÓLESTWIE POLSKIM:

ŁÓDŹ ul. Piotrkowska. **KALISZ** ul. Warszawska 11. **KIELCE** Rynek. **RADOM** ul. Lubelska 57. **LUBLIN** Krak.-Przedmieście 176. **ŁOMŻA** Rynek 216. **PŁOCK** ul. Tumska 56. **SIEDLCE** ul. Warszawska 143.

Plugi i Siewniki Bud. Sacka, Trieryu Mayera, Siewniki Eckerta, Wialnie, Młynki, Sieczkarnie, Młocarnie cepowe i sztyftowe, Manecze,

oraz
wszelkie Maszyny, Narzędzia rolnicze, jak również Krzyże, Ponniki, Kraty i inne wyroby architektoniczne, pochodzące z Zakładów

Towarzystwa Przemysłowego

LILPOP, RAU & LOEWENSTEIN,

Żniwiarki i Kosiarki wyrobu Fabryki

Adriance, Plat & Co

Poleca jako wyłączny reprezentant

W. LILPOP,

również polecam mój Skład nasion rolniczych, prowadzony pod firmą

Hebanowski & Lilpop.

504R

Składy w Warszawie, ulica Świętojska № 10.

Cenniki i Katalogi ilustrowane franco na żądanie.

Najnowsze **POSADZKI Z TERRAKOTY** (Met-tlach) we wszystkich kolorach i deseniach, do **KOŚCIOŁÓW**, sklepów, kuchni, kurytarzy, kapieł, balkonów i t. d. **PIECE** zagraniczne porcelanowe i majolikowe.
KUCHNIE angielskie i **WANNY** kapielowe.
OZDOBNE OKNA MALOWANE DO KOSCIÓŁÓW. Proby i rysunki wysyła się na żądanie gratis.
MAXYMILIAN COHN.
Warszawa, Orła 11.
476B

UWAGA!

Do najęcia od 1-go Lipca 1889 r.

Sklep wielki okazały, o 2-ch wystawach frontowych, pięciu dużych przyległych salonach i tyłach łącznymi pod temiż piwnicami oraz kaloryferem.

Sklep ten w najlepszym punkcie miasta, wprost hotelu Europejskiego pod № 40 (389) na Krak.-Przedm. położony, od wielu lat na Skład Lamp p. Podgórskiego zajmowany, nadaje się nie tylko na podobny interes, lecz niemięj i na Handel Win, Wielki Skład Herbaty i russkich towarów lub pierwszorządne Café-Restaurant i t. d. Bliższa wiadomość u Rzeczydomu, lub u W-go S. Lewentala, Nowy-Swiat № 41. 484r

WAŻNE

Kołdry wełniane i watawe. Korty na mekzie ubrania i garnitury. Wełniane materiały na suknie. Kretony kolorowe. Kołdry pikowe. Kapy na łóżka. Obrusy kolorowe. Bielizna mekka, damska i dziecienna. Bielizna stołowa. Skarpetki. Kaftaniki. Płótna jarosławskie. Płótna krajowe. Korciki letnie i inne towary.

Wyprzedaje się po cenach dotychczas niebywałych

z powodu zupełnego zwinięcia **GŁÓWNEGO**

Składu fabrycznego na Krakowskim-Przedmieściu

№ 62 nowy [w Gmachu Tow. Dobroczynności. Resztki Firanek, Kortów, Koreików dla dzieci za bezcen. 265

OSTRZEŻENIE!

W liście zwyczajnym z Łodzi do Warszawy zaginęły weksle, wystawione przez Pana A. Rosenthal, Rs. 165 płatny 10 Lipca r. b., i Rs. 165 płatny 22 Lipca r. b., na nasze zlecenie. Weksle te nie mają żadnej wartości, ponieważ duplikaty wydane zostaną dom handlowy

884

St. Beeli et Comp.

Potrzebne są Prasowaczki

na wyjazd.

Adres Złota № 22, mieszkania 2. 379

Do sprzedania

w Hotelu Polskim. 383

Sprowadzone ze wsi dwie Klacze i Watach, gniaźde, młode i rosłe—kareclane.

POWOZY UŻYWANE

w różnym rodzaju i Sanki, oraz Kareta potrójna i Karykiel angielski na dwóch kołach, pozostawiono do sprzedania za bardzo niską cenę w fabryce powozów **W. Romanowskiego**, Królewska Nr 23. 331

Ceraty Damastowe na stoły.
Ceraty Barchanowe.
Obrusy Ceratowe.
Fatarafki.
Ceraty podłogowe, Chodniki.

Skóry amerykańskie (Crockett), na pokrycie mebli, gładkie i deseniowe, poleca w wielkim wyborze

Skład Fabryczny Obić papierowych

J. FRANASZEK,

Krakowskie-Przedmieście 15. 318r

Mamontowe mydło.

Żadne kremy i kosmetyki nie zdołają w tak krótkim czasie wydelikatnić i upiększyć skórę jak Mydło Mamontowe, skóra żółta, gruba, pomarszczona, ustępuje białości i przezroczystości po kilkordniowym użyciu. Cena 45 kop. Mydło traw egipskich niszczy piegę, wyrzuty, wysypę, spaleniznę. Mniej 6 kawalków nie wysyła się. **W Perfumjerji Dobrzańskiego.** Krakowskie-Przedmieście № 9. 407r

